

Zpráva o výsledcích finančních kontrol za Liberecký kraj za rok 2007

Liberecký kraj jako orgán veřejné správy předkládá v souladu s ustanovením § 22 zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých předpisů (dále jen „zákon o finanční kontrole“), ve znění pozdějších předpisů, toto souhrnné zhodnocení výsledků finančních kontrol jako součást roční zprávy o výsledcích finančních kontrol ve veřejné správě za rok 2007 v členění dle Přílohy č. 1a vyhlášky Ministerstva financí ČR č. 416/2004 Sb., kterou se provádí zákon o finanční kontrole.

Souhrnné zhodnocení výsledků finančních kontrol zajišťovaných Libereckým krajem a přiměřenosti a účinnosti zavedeného systému finanční kontroly

a) **Zhodnocení výsledků řídicí kontroly podle § 26 a 27 zákona o finanční kontrole, výsledků interního auditu podle § 28 a 29 zákona o finanční kontrole a přiměřenosti a účinnosti vnitřního kontrolního systému ve smyslu § 25 zákona o finanční kontrole**

1) Zhodnocení výsledků řídicí kontroly jako součást vnitřního kontrolního systému (dále VKS)

Auditoři posuzují řídicí a kontrolní mechanismy v konkrétních podmínkách při jednotlivých šetřeních v auditovaných agendách. Kromě toho je problematika řídicí kontroly posuzována v jednotlivých útvech úřadu i při seminářích a metodických cvičeních se zaměstnanci.

Podle dosavadních výsledků lze konstatovat, že úřad pokračuje v budování a postupném zdokonalování systému finančního řízení a kontroly. Již dříve bylo provedeno první celoplošné základní sebehodnocení rizik v jednotlivých odděleních. Jednotná konstrukce dotazníku umožňuje porovnání s výsledky v dalších krajských úřadech a především výměnu zkušeností i dalších postupů. Pozitivně lze hodnotit aktivní přístup vybraných pracovišť, která se zapojila do sebevzdělávání v této oblasti formou semináře pod vedením interních auditorů. Je třeba pokračovat v tomto trendu a využít znalostí i dovedností k aktivnímu naplňování řídicí kontroly.

Pro posouzení aktuálního stavu je vhodné provést druhé kolo sebehodnocení rizik. Ke správnému pochopení problematiky VKS a naplňování role finanční kontroly by napomohlo vydání příslušného vnitřního řídicího dokumentu. Interní norma může upřesnit a specifikovat požadavky zákona na konkrétní podmínky úřadu. Současně lze tímto nástrojem formulovat kompetence a úkoly pro útvary i odpovědné zaměstnance.

Novým nástrojem pro zdokonalování řídicí kontroly v podmínkách úřadu je benchmarkingový projekt krajských úřadů. V gesci grémia ředitelů krajských úřadů byly vybrány agendy, ve kterých se provádí sběr dat, jejich analýza, vyhodnocení postupů, dosažených kladů i záporů. Na základě výměny dobré praxe dochází ke zvýšení efektivnosti řízení i účinnosti řídicích mechanismů. Celý projekt se postupně rozšiřuje. V současnosti je zapojeno 11 krajských úřadů. Kromě hospodářských operací a nakládání s majetkem se zaměřuje pozornost také na řídicí a rozhodovací akty. Dosavadní výsledky jsou výrazným příspěvkem ke zdokonalování VKS.

V roce 2007 v rámci nastavení VKS při využívání zdrojů EU jsme začali spolupracovat na tvorbě Směrnice OP VK globální granty v Libereckém kraji, konkrétně na kapitole 6. Řízení rizik.

V rámci tohoto procesu jsme navrhli zavést pozici Koordinátor řízení rizik pro globální grant. Předpokládáme, že podobný model systému řízení rizik se podaří postupně zavést v celém úřadu.

2) Zhodnocení výsledků interního auditu

Oddělení interního auditu Krajského úřadu Libereckého kraje vykonávalo svou činnost v roce 2007 v napjatých personálních podmínkách. Po odchodu pana Kafky v závěru roku 2006 zajišťoval veškerou činnost oddělení jeho vedoucí Ing. Vincenec. První dva měsíce byly navíc zcela ve znamení prací spojených s uzavěrkou starého a přípravou nového auditního roku (výroční zpráva, statistika a příprava plánu). Další velmi náročnou událostí v tomto období byla národní konference kvality ve veřejné správě se zahraniční účastí, v lednu v Liberci. Hlavním garantem za krajský úřad bylo právě oddělení interního auditu. Přestože nosnými tématy byly metody řízení kvality, uskutečnilo se také jednání skupiny vedoucích útvarů interního auditu krajských úřadů. Nejúspěšnější sekci celé konference bylo „Řízení procesů a rizik“ v režii interních auditorů krajů. V mezidobí března až srpna 2007 byla členkou týmu auditorů nová zaměstnankyně úřadu Ing. Renáta Andělová. Po jejím odchodu do odboru regionálního rozvoje a evropských projektů je od října 2007 tým opět kompletní, tedy ve složení:

- Ing. Josef Vincenec – vedoucí oddělení
- Ing. Markéta Nešporová – interní auditorka specialista

i. Jednotlivá auditní šetření dle ročního plánu

Činnost oddělení se řídila ročním plánem ze dne 19. března 2007. Vzhledem k výše popsaným personálním problémům oddělení byl roční plán připraven aktuálně až po prvním naplnění počtu zaměstnanců, tedy v březnu 2007. V průběhu roku byla na základě rozhodnutí ředitele úřadu provedena mimořádná auditní šetření.

Individuální auditní šetření v roce 2007 byla zaměřena na tyto oblasti:

- financování škol a školských zařízení, která nejsou zřizována státem, krajem, obcí nebo svazkem obcí
- připravenost KÚ LK jako zprostředkujícího subjektu k čerpání prostředků z evropských fondů na programové období 2007-2013 (dle požadavků evropských, českých a vnitřních předpisů)
- úloha kraje, systém čerpání a použití prostředků v rámci FM EHP/Norska
- analýza procesů, popis činností a řízení rizik v odboru územního plánování a stavebního řádu.

Veškerá dokumentace ke všem auditním šetřením je uložena v oddělení interního auditu. Součástí dokumentace je také tabulkový „Seznam auditů provedených v letech...“. Slouží k evidenci navržených doporučení, ke sledování jejich přijetí a následných provedení. Je také významným podkladem pro plánování následných auditů.

ii. Zapracování nových zaměstnanců oddělení

Již byla zmíněna složitá personální situace oddělení. V průběhu roku 2007 došlo dvakrát k významným personálním změnám. 1. 3. 2007 se podařilo na základě výběrového řízení získat do týmu nového kandidáta na auditora specialistu: Ing. Renátu Andělovou. Jedná se o novou zaměstnankyni úřadu, která přišla ze soukromého sektoru. Přestože problematiku veřejné správy neznala, ve složitém a náročném procesu zapracování se postupně vyprofilovala do schopného

analytika, pečlivého a učenlivého úředníka. Nejen díky všeobecnému přehledu, který v průběhu zpracování získala, ale také s ohledem na její podíl a výsledky prvního auditního šetření v oblasti čerpání prostředků z fondů EU přestoupila v září 2007 do nově se tvořícího týmu projektových a finančních manažerů odboru regionálního rozvoje a evropských projektů. Po dalším kole výběrového řízení se podařilo doplnit sestavu oddělení interního auditu Ing. Markétou Nešporovou. Jedná se o zkušenou zaměstnankyni odboru školství krajského úřadu. Systém veřejné správy pro ni není novinkou, zná dobře podmínky fungování krajského úřadu. Vzhledem k tomu, že jako bývalá vedoucí oddělení patřila do skupiny středního managementu, má praktické zkušenosti se systémem řízení úřadu. Internímu auditu přináší velmi cennou zpětnou vazbu o pochopení jeho poslání i o potřebách služby interního auditu na úrovni vedoucího oddělení. Na druhou stranu ji čeká pomalá a pracná cesta převýchovy do nové role, nové profese – interní auditorky. Dosavadní průběh zpracování je velkým příslibem budoucí kvalitní práce a vysoké přidané hodnoty. Proces zpracování nového zaměstnance je v této profesi poměrně náročný a to nejen z pohledu časového. Přesto se potvrzuje, že vynaložená investice se celému úřadu vyplatí. V případě slečny Andělové sice došlo k výraznému oslabení útvaru interního auditu. Na druhou stranu své auditorské zkušenosti účelně zúročí v novém týmu projektových a finančních manažerů v rámci Operačního programu vzdělávání pro konkurenceschopnost. V současné době se velmi osvědčuje jako metodička při nastavování procesních a kontrolních mechanismů administrace projektů i jako koordinátorka řízení rizik v subjektech dotčených tímto operačním programem. Vlastní náplň jednotlivých vzdělávacích modulů a seminářů, které absolvovaly obě nové zaměstnankyně je uveden v další následující části této výroční zprávy.

iii. Vlastní vzdělávání a zvyšování kvalifikace interních auditorů

Zaměstnanci oddělení věnovali velkou pozornost sebevzdělávání a odbornému růstu.

Ing. Vincenec absolvoval v uplynulém roce celkem 3 semináře a kurzy se zaměřením na tyto specializace:

- a) audit a finanční funkce při čerpání prostředků ze strukturálních fondů EU
- b) další odbornosti - personální management
- c) zavádění moderních metod řízení kvality na úřadech – dlouhodobý projekt

Ing. Renáta Andělová se zúčastnila 3 seminářů a školení, které přispívají ke zvyšování kvalifikace a odborného růstu zaměstnance:

- a) základní Kurz pro nové zaměstnance veřejné správy
- b) audit a finanční funkce při čerpání prostředků ze strukturálních fondů EU
- c) skupina tzv. měkkých dovedností (MS Office Excel, Outlook, Word)

Ing. Markéta Nešporová absolvovala 3 semináře zaměřené na tyto oblasti:

- a) popis procesů a činností, identifikace a řízení rizik v podmínkách krajského úřadu
- b) kontrola při čerpání prostředků ze strukturálních fondů EU
- c) tvorba a náležitosti kontrolních protokolů ve veřejnosprávní kontrole

iv. Metodická pomoc a konzultace v rámci úřadu i pro další partnery (příspěvkové organizace, obecní úřady i zaměstnance jiných organizací veřejné správy v kraji)

Oddělení interního auditu přispívá k pochopení problematiky řídicí kontroly, procesního řízení a hodnocení rizik nejen v rámci krajského úřadu, ale také mimo něj, v dalších institucích veřejné správy Libereckého kraje. Kromě metodické pomoci vlastním útvarům krajského úřadu se této problematice věnují auditoři také v rámci systému vzdělávání nových zaměstnanců veřejné správy. Lektorsky vedou dva vzdělávací programy rozšířené o praktické ukázky a postupy. Tyto programy jsou akreditovány Ministerstvem vnitra ve smyslu zákona č. 312/2002 Sb., o úřednících územně

samosprávných celků. Výše zmiňované vzdělávací moduly jsou určeny zaměstnancům krajského úřadu, obecních úřadů i jiným organizací veřejného sektoru Libereckého kraje.

V roce 2007 uspořádalo oddělení interního auditu pro zaměstnance úřadu 4 celodenní semináře zaměřené na výklad problematiky finanční kontroly, vnitřního kontrolního systému a jeho aplikace v úřadě. Součástí programu jsou diskuse a workshopy ke správnému pochopení tématu i praktické ukázky činností v úřadě i případové studie s příklady ze života. Semináře absolvovalo více než 50 zaměstnanců. Tato forma se ukázala jako velice efektivní způsob výkladu zákona o finanční kontrole i praktický návod jak jej aplikovat v praxi. Dalším z konkrétních přínosů semináře byla nová zakázka na systémový audit v odboru územního plánování a stavebního řádu. Vedoucí odboru, absolventka semináře, požádala o spolupráci při analýze složitého procesu odvolacího řízení. Součástí analýzy je rozklad činností, jejich personifikace, identifikace a řízení rizik.

Z kapacitních důvodů nemohl být v roce 2007 zcela splněn plánovaný počet i sortiment auditních šetření. Také v souvislosti s odchodem specialistky na problematiku čerpání prostředků z evropských fondů, zkušené zaměstnankyně oddělení řízení grantových schémat, Bc. Čepičkové na mateřskou dovolenou, byly operativně upraveny priority. Vedoucí odboru regionálního rozvoje a evropských projektů požádal o přednostní prošetření čerpání prostředků z tzv. norských fondů. Rozsáhlou metodickou pomoc tomuto odboru jsme poskytli provedením podrobné analýzy, zhodnocení a grafickým popisem procesu přípravy a realizace projektů v rámci globálního grantu Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost (OP VK). Výstupy z této analýzy pomohly nejen vedení úřadu, ale i všem dotčeným odborům k definování své role a svých povinností v celém procesu. V neposlední řadě posloužily veškeré výstupy jako podpůrné dokumenty k předání agendy novým zaměstnancům a projektovým manažerům odboru rozvoje. Následně se interní auditoři zúčastnili jako poradci společného identifikování procesů a hodnocení rizik zaměstnanci odboru rozvoje a odboru školství v agendě OP VK.

v. Rozšiřování vnitřní i vnější spolupráce

Pro dobrou vnitřní komunikaci a s cílem dále zvyšovat kvalitu poskytovaných služeb aktivně využíváme čtvrtletní souhrn prováděné činnosti (výkaz práce) auditora, včetně sebehodnocení zaměstnance. Na základě tohoto výkazu projednával vedoucí oddělení s auditorem klady i zápory provedené práce. Diskuse byly vedeny o požadavcích oddělení interního auditu, které bychom vznesli na vedení úřadu tak, aby přispěly ke zvýšení účinnosti vnitřního kontrolního systému.

Významným pomocníkem na úseku vnitřní spolupráce je výbor pro audit. Členy výboru jsou vedoucí odboru kancelář ředitele, zástupce ředitele pro koordinaci a vedoucí oddělení interního auditu. Kromě dvou řádných jednání se členové výboru sešli v průběhu roku 2007 několikrát na neformálních, operativních schůzkách. Institut auditního výboru slouží mimo jiné k operativnímu projednávání otázek, požadavků a potřeb jak ze strany vedení úřadu, tak ze strany útvaru interního auditu. Pozitivně hodnotíme především pružnost a rychlost projednávání. Významným přínosem je také předběžná diskuse a analýza problémů, které mohou být následně věcně a rychle projednány s ředitelem úřadu.

Velkým přínosem pro zvyšování úrovně interního auditu je i nadále činnost pracovní skupiny vedoucích útvarů interního auditu jednotlivých krajských úřadů. Konzultace, výměna zkušeností, zpracování vzorových auditů a společná řešení aktuálních problémů jsou všestranně prospěšná. Pozitivně hodnotíme spolupráci s kolegy z Centrální harmonizační jednotky Ministerstva financí i samostatného oddělení interního auditu Ministerstva pro místní rozvoj.

3) Zhodnocení přiměřenosti a účinnosti vnitřního kontrolního systému

Řídící kontrola je v kompetenci a pod dozorem vedoucích odborů a oddělení. Realizace řídicí kontroly vedením krajského úřadu spolu s činností oddělení interního auditu tvoří základní pilíře VKS. V mezích přiměřenosti plní funkci danou zákonem o finanční kontrole. Jeho účinnost lze na základě informací, poznatků, výsledků auditních šetření, prováděných řídicích kontrol i z pohledu samotného nastavení systému řízení a kontroly, považovat za přiměřenou.

Je vhodné dále prohlubovat účinnost jednotlivých kontrolních mechanismů. Ke zvýšení průhlednosti a transparentnosti výkonných i kontrolních činností přispěje analýza a popis procesů a následné řízení rizik.

b) Zhodnocení výsledků veřejnosprávních kontrol vykonávaných podle § 7 odst. 2, § 8, § 9 a § 11 zákona o finanční kontrole včetně zhodnocení přiměřenosti a účinnosti zavedeného systému této kontroly

Systém a způsoby provádění veřejnosprávních kontrol v rámci Libereckého kraje a Krajského úřadu Libereckého kraje (dále jen KÚ LK) podle zákona o finanční kontrole jsou upraveny v Kontrolním řádu. Odbor kontroly zpracovává plán kontrolní činnosti úřadu na každé pololetí. Členové kontrolního orgánu jsou jmenováni dvakrát ročně. Dále je zastupitelstvem LK, v souladu se zněním zákona o krajích, zřízen kontrolní výbor, jehož členové se aktivně podílejí na výkonu vybraných kontrol.

Na základě veřejnosprávních kontrol, které proběhly v roce 2007 lze konstatovat, že v těchto organizacích jsou zavedeny funkční řídicí kontroly tak, aby odpovídaly požadavkům zákona o finanční kontrole. Přesto v některých organizacích nebyly vnitřní směrnice v souladu se zákonem o finanční kontrole. Zejména se jednalo o nejednoznačné vymezení pravomoci a odpovědnosti jednotlivých zaměstnanců za hospodářské operace v organizacích.

Pouze v jedné příspěvkové organizaci byl zřízen funkční útvar interního auditu ve smyslu zákona o finanční kontrole - Krajská správa silnic Libereckého kraje. V předchozím roce měly útvar interního auditu i Krajská nemocnice Liberec, p.o. a Nemocnice s poliklinikou Česká Lípa, p.o..

1. Finanční kontroly u příspěvkových organizací

K provádění finančních kontrol u příspěvkových organizací (dále jen PO) byl na základě Organizačního řádu KÚ LK pověřen zejména odbor kontroly do května 2007 a od poloviny roku se na kontrolách PO podílely i jednotlivé odbory, do jejichž kompetence spadají zřizované organizace (zejména odbor školství, mládeže, tělovýchovy a sportu).

ODBOR KONTROLY

V roce 2007 bylo odborem kontroly (po restrukturalizaci oddělení vnitřní kontroly) provedeno 27 veřejnosprávních kontrol u příspěvkových organizací kraje a 1 kontrola u příjemce dotace z rozpočtu LK. Výstupy (protokoly) z veřejnosprávních finančních kontrol jsou projednávány Radou kraje, jakožto orgánem zřizovatele resp. poskytovatele veřejných prostředků kontrolovaného subjektu. V návaznosti na výsledky kontrol jsou Radou kraje přijímána opatření k odstranění a předcházení zjištěných nedostatků.

Nedostatky, které se nejčastěji vyskytovaly u organizací, v nichž proběhly kontroly hospodaření byly následující:

- vnitřní směrnice nebyly aktualizovány v souladu s platnými předpisy a skutečným stavem organizace, zejména je nutné doplnit a aktualizovat – účtový rozvrh, seznam používaných účetních knih a jejich číselných řad, doplnit oběh účetních dokladů a v návaznosti na to revidovat vnitřní kontrolní systém, předpis pro časové rozlišení, dále pravidla účtování majetku, zásob a zejména pohledávek,
- nedostatky v evidenci a archivaci veškerých smluv,
- inventarizace ve všech kontrolovaných organizacích neprobíhaly zcela v souladu s ustanoveními zákona 563/1991 Sb., o účetnictví (chybí náležitosti, neprůkaznost),
- v systémech účetnictví některých kontrolovaných organizací nebyly zpracovány účtové rozvrhy tak, aby byly přizpůsobeny jejich potřebám v souladu se zákonem o účetnictví a vyhláškou č.505/ 2002 Sb.,
- bylo chybně účtováno o tvorbě i čerpání FKSP v rozporu s vyhláškou č. 114/2002 Sb.,
- cestovní náhrady nejsou poskytovány ve výši stanovené vnitřními předpisy, dále nejsou v některých organizacích dodržována ustanovení zákona o cestovních náhradách,
- chybné účtování o zásobách,
- chybné zápočty praxe a MD u pedagogických i nepedagogických zaměstnanců,
- chybné mzdové zařazování zaměstnanců – přeplatky nebo nedoplatky mezd z toho vyplývající,
- chybné příplatky za vedení,
- závady u dohod o provedení práce a dohod o hmotné odpovědnosti,
- chybné účtování o zálohách poskytnutých i přijatých, nesprávné účtování pohledávek a závazků,
- neúčtování o operativní evidenci vlastního majetku, ale i cizího majetku na podrozvahových účtech,
- neúčtování veškerých nákladů doplňkové činnosti do této činnosti, ale do hlavní.

ODBOR ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE, TĚLOVÝCHOVY A SPORTU

Odbor školství provedl v roce 2007 celkem u 10-ti PO kontrolu hospodaření a to s následujícími nejčastějšími nedostatky:

- neúplné a neaktualizované vnitřní předpisy,
- účetní doklady nemají náležitosti dle § 11 zákona o účetnictví,
- název PO není na odběratelských fakturách uváděn v souladu se zřizovací listinou,
- chybné zápočty odborné praxe zaměstnanců,
- nesprávné čerpání FKSP v rozporu s vyhláškou č. 114/ 2002 Sb.,
- nedostatky v inventurních soupisech majetku.

ODBOR DOPRAVY

Kontrola smluv o nájmu, (výpůjčce) na dobu jednoho roku, (nemovitý, případně movitý majetek) za rok 2004, 2005 a uplynulé období roku 2006, byla provedena u jedné příspěvkové organizace Libereckého kraje, Krajské správy silnic Libereckého kraje v dubnu roku 2007.

Výsledkem kontroly je navržení změny zřizovací listiny o pravomoc příspěvkové organizace - vypůjčení pozemku a přijímání výpůjčky na dobu maximálně 5 - ti let a vytvoření jednotného ceníku - v případě povolování reklamních zařízení.

2. Veřejnosprávní kontroly u žadatelů a příjemců veřejné finanční podpory

Dále jsou prováděny předběžné, průběžné a následné kontroly u žadatelů a příjemců veřejné finanční podpory ve smyslu § 3 odst. 2 zákona o finanční kontrole (jedná se zejména o dodržování účelovosti poskytnutých prostředků) odvětvovými odbory KÚ LK. V roce 2007 nebylo na základě výsledků veřejnosprávních kontrol předáno žádné kontrolní zjištění k dalšímu řízení podle zvláštních předpisů a zjištěné nedostatky byly vyřešeny na úrovni Libereckého kraje.

Organizační směrnice č. OS-17/05/07 – „Realizace Grantového fondu a Fondu investic Libereckého kraje“ (platná a účinná novela od 5. 4. 2007) upravuje jednotný systému realizace Grantového fondu a Fondu investic a s tím související evidenci podaných, uspokojených a dokončených projektů, které naplňují realizační výstupy Programu rozvoje Libereckého kraje.

Grantový fond Libereckého kraje (dále jen GF) je zřízen usnesením Zastupitelstva Libereckého kraje ze dne 24/04/ZK ze dne 17.2.2004 jako trvalý účelový fond Libereckého kraje v souladu s ustanovením §14 zákona č. 129/2000 Sb., o krajích a § 5 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů.

Fond investic Libereckého kraje byl zřízen usnesením zastupitelstva kraje č. 351/03/ZK ze dne 18.11.2003 v souladu s ustanovením § 14 zákona č. 129/2000 Sb., o krajích a § 5 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů.

Správce obou fondů je ekonomický odbor a resortní správci (jednotlivé odvětvové odbory KÚ) jsou při vyhlašování svých programů povinni informovat ekonomický odbor.

Všechny podané žádosti musí být zaevidovány v jednotném dotačním informačním systému (DIS). Věcným správcem DISu je ekonomický odbor. Obsahovým správcem DISu je příkazce finanční operace. Požadavky na doplnění údajů v uvedeném informačním systému uplatňuje resortní správce programu u správce fondu. Správci resortních programů standardně vyplňují údaje vztahující se k dané akci v sekci ostatní dotace.

ODBOR KANCELÁŘ HEJTMANA

Kontroly na místě – akce podpořené z Fondu požární ochrany Libereckého kraje

Dle plánu kontrolní činnosti byly provedeny 4 kontroly na místě u obecních a městských úřadů na využití účelového příspěvku z Fondu požární ochrany Libereckého kraje, poskytnutého na akce v roce 2006. Kontrolovány byly akce s nejvyššími finančními příspěvky Libereckého kraje (rekonstrukce nebo oprava požárních vozidel).

Kontrolami na místě nebyly shledány žádné nedostatky a účelové příspěvky z Fondu požární ochrany Libereckého kraje byly využity v souladu se Smlouvami o poskytnutí účelových příspěvků z tohoto fondu. V průběhu kontrol byla pořízena fotodokumentace, která je součástí zápisů z těchto kontrol.

Kontroly na místě – akce podpořené z Grantového fondu (G-2 Podpora Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska)

Plánovaná kontrola Sboru dobrovolných hasičů Jeřmanice (Letní tábor hasičů v Doubí u Tábora) byla provedena podle plánu 19. 7. 2007. Dále proběhla kontrola akce Letní tábor mladých hasičů s výcvikovým programem (Rekreační areál Dolní Sejfy u Mladých Buků) Sboru dobrovolných hasičů Poniklá (kontrola 16. 7. 2007), a soutěže „O pohár starosty SH ČMS“ Sboru dobrovolných hasičů Hut' (kontrola 1. 9. 2007).

V rámci těchto kontrol bylo zjištěno, že akce probíhaly na uvedených místech, plnily svůj účel a poskytnuté finanční příspěvky byly účelně využity. V průběhu kontrol byla pořízena fotodokumentace, která je součástí zápisů z těchto kontrol.

Následná finanční kontrola

V rámci následné finanční kontroly čerpání finančních prostředků poskytnutých žadatelům v rámci grantového programu Libereckého kraje „Podpora Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska“, bylo zkontrolováno celkem 108 ze 113 schválených projektů. U všech byly dodrženy podmínky čerpání příspěvku. 3 projekty budou ukončeny v průběhu roku 2008.

V pěti případech byl poskytován příspěvek SDH snížen. Závěrečné vyúčtování na projekty nepředaly 2 sbory dobrovolných hasičů (celkem 2 akce).

ODBOR DOPRAVY

Kontroly čerpání prostředků z **grantového programu č. 20** (granty přiděleny v roce 2006) byly v I. pololetí 2007 provedeny dvě, obec Jílové u Držkova a obec Bystrá nad Jizerou.

Kontroly čerpání prostředků v II. pololetí 2007 bylo celkem provedeno 12 kontrol, z toho dvě kontroly (město Hrádek nad Nisou a město Boskovice nad Mohelkou) se týkaly grantů přidělených v roce 2006.

Kontroly na místě, finanční vyúčtování a kontrola vynaložených nákladů dle předložených dokladů – nebyly zjištěny nedostatky.

ODBOR KULTURY, PAMÁTKOVÉ PÉČE A CESTOVNÍHO RUCHU

Oddělení památková péče

Kontroly příspěvků na obnovu kulturních památek z rozpočtu Libereckého kraje jak prostřednictvím **grantového programu G-12 GF, tak přímo z rozpočtu Libereckého kraje**. Z Grantového fondu bylo podpořeno šest kulturních památek, příspěvek z rozpočtu Libereckého kraje na obnovu kulturních památek obdrželo dvanáct žadatelů.

Kontroly byly zaměřeny především na soulad dodržování podmínek závazných stanovisek při obnově kulturních památek a účelném použití dotací poskytnutých Libereckým krajem v souladu se smlouvami.

Dále bylo dohlíženo, zda podmínky stanovené pro obnovu kulturních památek vychází ze současného stavu poznání kulturně historických hodnot, jež mají být chráněny, a vedou k naplnění účelu zákona o státní památkové péči.

Finanční prostředky byly použity především na údržbu, opravu, rekonstrukci nebo restaurování kulturních památek.

Podařilo se provést kontrolu u všech příjemců dotací z Grantového fondu i u všech příjemců, kteří obdrželi podporu z rozpočtu Libereckého kraje a to jak v průběhu stavebních nebo restaurátorských prací, tak po dokončení těchto prací.

Současně s kontrolami čerpání finančních prostředků z GF programu G-12 a přímé podpory byly zkontrolovány i dvě akce, které byly odsouhlaseny zastupitelstvem Libereckého kraje v průběhu roku 2007. Jednalo se o obnovu kostela sv. Jakuba Většího v Horní Libchavě a ozvučení kostela sv. Víta v Příchovicích.

Kontrolou na místě nebylo zjištěno žádné závažné pochybení ze stran příjemců dotací.

Oddělení kultury

22.4.2005 byla provedena **kontrola na místě** – jednalo se o akci Lomnické hudební jaro v Lomnici nad Popelkou, tradiční mezinárodní festival hudby, tance a zpěvu, určený dětem a mládeži ve věku 4 – 19 let. Kontrola byla zaměřena na účelovost a hospodárné využití příspěvku z GF LK.

Kontrolou na místě nebylo zjištěno žádné závažné pochybení ze strany příjemce dotace z GF LK Klubu přátel a sponzorů Domu dětí a mládeže v Lomnici nad Popelkou. Jedná se o zkušeného realizátora kulturních akcí.

22. května 2007 byla vykonána veřejnoprávní kontrola u Městské knihovny v Jablonci nad Nisou, Dolní náměstí 1, s předmětem čerpání finančních prostředků z rozpočtu Libereckého kraje na výkon regionálních funkcí pověřené knihovny v r.2006 dle zák. č. 257/2001 Sb., knihovní zákon za období od 1.1.2006 do 31.12.2006. Na základě Smlouvy č.OLP/277/2006 a jejího dodatku byl Městské knihovně v Jablonci nad Nisou poskytnut příspěvek z rozpočtu Libereckého kraje na zajištění výkonu regionálních funkcí na území okresu Jablonec nad Nisou v r.2006.

Městská knihovna v Jablonci nad Nisou předložila odboru kultury, památkové péče a cestovního ruchu Krajského úřadu LK vyúčtování využití příspěvku. Kontrolou na místě bylo zjištěno, že Městská knihovna v Jablonci nad Nisou vede řádné, oddělené sledování poskytnutých prostředků ve svém účetnictví. Kontrola byla zaměřena především na účelovost vynaložených finančních prostředků. Předložené účetní doklady byly analyticky členěny.

26. srpna 2007 byla provedena kontrola průběhu Mezinárodního pěveckého festivalu Bohemia Cantat Liberec 2007, zaměřená především na hospodárnost využití finančního příspěvku.

15. září 2007 se pracovnice oddělení kultury zúčastnila festivalu sklářského řemesla Skleněné městečko v Železném Brodě. Příjemcem dotace bylo město Železný Brod.

15. října 2007 byla provedena kontrola čerpání účelové neinvestiční dotace – Rekonstrukce divadla Krakonoš ve Vysokém nad Jizerou. Finanční prostředky z rozpočtu LK byly použity na opravu vnějších omítek objektu divadla.

Kontrolou na místě nebyly zjištěny žádné nedostatky a pochybení, finanční příspěvky z rozpočtu LK byly účelně použity. Nápravná opatření nebyla uložena.

ODBOR REGIONÁLNÍHO ROZVOJE A EVROPSKÝCH PROJEKTŮ

V případě grantového fondu probíhají tyto kontroly na oddělení řízení grantových schémat a to především **administrativního charakteru na základě dokumentace předložené příjemcem dotace**. V roce 2007 proběhlo souhrnně za program č.1 a program č.18 celkem 22 kontrol.

Kontroly jsou prováděny průběžně a zase v závislosti na ukončování jednotlivých projektů. Projekty buď byly ukončeny a nebo příjemci dotace vrátili poskytnutou zálohu. Příjemci předkládají k vyúčtování monitorovací zprávu, faktury, výpisy o zaplacení a také fotodokumentaci.

- Program č. 1 – Podpora hospodářského a regionálního rozvoje na zpracování studie proveditelnosti pro žádost o dotaci z evropských fondů v programovacím období 2007 – 2013

- Program č. 18 – Podpora hospodářsky slabých oblastí Libereckého kraje od 4/2007 probíhal taktéž v důsledku aktivity směřující k naplnění opatření Programu rozvoje Libereckého kraje 2007 – 2013.

c) **Přehled zjištěných závažných nedostatků, které nepříznivě ovlivnily činnost kraje**

Na základě výsledků auditních šetření provedených v roce 2007 konstatujeme, že nebyly identifikovány natolik závažné nedostatky, které by ohrožovaly činnost úřadu. Neshledali jsme neehospodárné, neefektivní a neúčelné vynakládání finančních prostředků.

V souvislosti s postupným využíváním finančních prostředků z fondů EU je třeba věnovat zvýšenou pozornost řádnému nastavení řídicích a kontrolních mechanismů právě v útvarech dotčených financování z evropských zdrojů.

d) **Informace o finančních kontrolách vykonaných podle mezinárodních smluv ve smyslu § 24 zákona o finanční kontrole**

V rámci implementace Společného regionálního operačního programu jako nástroje uplatňování cílů politiky hospodářské a sociální soudržnosti EU, je Liberecký kraj nositelem grantových schémat (GS de facto skupinových projektů). Spolufinancování grantových schémat v rámci SROP a nově v r.2007 v rámci aktivit směřujících k naplnění opatření Programu rozvoje Libereckého kraje 2007 – 2013 prostřednictvím ROP je zajišťováno ze strukturálních fondů EU.

Rada Libereckého kraje schválila již v roce 2006 prováděcí směrnici pro 4. kolo grantových schémat zaváděných v rámci SROP České republiky na léta 2004 – 2006. Tato směrnice jednoznačně určuje postup při poskytování finančních prostředků z grantových schémat, od data 1.9.2006. Pro akce předložené před tímto datem zůstává v platnosti směrnice č. 02/04 resp. 06/05 a 11/05.

V podmínkách Libereckého kraje jsou v rámci odboru regionálního rozvoje a evropských projektů zřízena 3 oddělení.

Oddělení přípravy a řízení projektů sleduje dotace z programů a fondů EU, vede přehled dotačních titulů a možností spolufinancování, poskytuje poradenské služby. Sleduje dotační tituly v rámci ČR, poskytuje poradenskou činnost, koordinuje a provádí monitoring projektů předkládaných Libereckým krajem ve spolupráci s jednotlivými odvětvovými odbory.

Oddělení rozvojových koncepcí zajišťuje a koordinuje přípravu a aktualizaci Programu rozvoje LK, řídí a koordinuje činnost týmu, který tento dokument zpracovává a spolupracuje na tvorbě ROP NUTS II. Dále provádí průběžné i závěrečné hodnocení čerpání prostředků z fondů, navrhuje ve spolupráci s ekonomickým odborem naplňování fondů v jednotlivých letech, provádí monitorování a vyhodnocování dílčích programů fondů. Přitom úzce spolupracuje s Monitorovacím orgánem zastupitelstva kraje. Vypracovává výslednou zprávu z hodnocení dílčích programů, kterou v termínu do 30. 6. běžného roku předkládá radě a zastupitelstvu kraje.

Oddělení řízení grantových schémat (OŘGS), jež tvoří, řídí a administruje grantová schémata Libereckého kraje v rámci Společného regionálního operačního programu a grantová schémata v rámci operačních programů v plánovacím období 2007 – 2013, eviduje žádosti o poskytnutí grantu, monitorovací zprávy za GS a další určené dokumenty do systému MONIT (SW systém). Přijímá průběžné, etapové a závěrečné zprávy včetně povinných příloh od konečného uživatele,

zabezpečuje posuzování rozpočtu a dalších finančních služeb až po závěrečné vyúčtování a kontrolu akce, provádí věcné kontroly průběžných, etapových a závěrečných zpráv předkládaných konečnými uživateli, provádí fyzické kontroly na místě realizace akcí a to ve spolupráci s odborem kontroly – od 2. poloviny roku 2007 oddělení kontroly evropských fondů.

V souladu s výše uvedeným jsou ve vnitřních předpisech Libereckého kraje nastaveny mechanismy, které zaručují dodržování hlavní zásady podmiňující využívání prostředků ze strukturálních fondů, tedy přísné oddělení úrovně implementační, platební a kontrolní.

Liberecký kraj administruje celkem 5 grantových schémat:

- Podpora podnikání ve vybraných regionech SROP
- Podpora služeb cestovního ruchu pro veřejný sektor
- Podpora služeb cestovního ruchu pro podnikatele
- Podpora infrastruktury cestovního ruchu pro podnikatele
- Sociální integrace v Libereckém kraji

Jsou prováděny následující typy kontrol (administrativní i fyzické) - kontrola **předběžná** (ex-ante), **průběžná** (interim) s žádostí o proplacení nebo bez žádosti o proplacení a fyzická kontrola s žádostí o proplacení. V průběhu roku 2007 začaly probíhat i **následné** fyzické (ex-post) kontroly v návaznosti na dokončování poslední etapy jednotlivých projektů.

Fyzická ex- ante kontrola

Je prováděna u všech akcí, které byly doporučeny zastupitelstvem kraje k financování. Kontrolní skupinu tvoří projektový manažer, který má GS na starosti a druhý projektový manažer.

Cílem kontroly je seznámit se před podpisem smlouvy s připraveností konečného uživatele na realizaci akce. Je kontrolováno zajištění financování akce, realizační tým, prostory, je prověřena realizovatelnost plánovaných aktivit, upřesněn harmonogram akce.

Nedostatky zjištěné na kontrolách jsou zapsány do Protokolu z fyzické kontroly ex-ante. Po doplnění či úpravách je kontrola vyhodnocena jako pozitivní a zaevidována v informačním systému MONIT. Pozitivní fyzická kontrola ex-ante je předpokladem podpisu smlouvy o poskytnutí finanční podpory grantu.

Administrativní kontrola

V průběhu realizace akcí dochází po 4 měsících od podpisu smlouvy o poskytnutí finanční podpory (grantu) ke kontrole administrativní. Tato kontrola spočívá v kontrole dokladů za již profinancované uznatelné náklady a může být spojena i s kontrolou na místě. Kontrolní skupinu tvoří finanční manažer a grantový manažer tj. vedoucí oddělení řízení grantových schémat

Cílem kontroly je průběžná kontrola realizace akce, kontrola účetních dokladů, zaúčtování, pojištění majetku, publicita, kontrola prezenčních listin, pozvánek, plnění harmonogramu akce.

Výsledek kontroly je zapsán do Protokolu z administrativní kontroly a zaevidován v informačním systému MONIT.

Administrativní kontrola interim s proplacením

Po ukončení realizace projektů dojde u všech akcí k administrativní kontrole interim s žádostí o proplacení. Pozitivní výsledek této kontroly je znovu předpokladem pro proplacení uznatelných nákladů akce. Kontrolní skupinu tvoří finanční manažer, projektový manažer, kterému GS

přísluší, grantový manažer tj. vedoucí oddělení řízení grantových schémat a zástupce odboru kontroly.

Předmětem kontroly je kontrola : uznatelných nákladů akce, kontrola limitních položek, kontrola účetních dokladů, zaúčtování, pojištění majetku, publicita, kontrola prezenčních listin, pozvánek, naplnění indikátorů akce apod.

Výsledek kontroly je zapsán do Protokolu z administrativní kontroly s žádostí o proplacení. a zaevidován v informačním systému MONIT.

Fyzická kontrola interim s proplacením

U akcí, které realizují podnikatelské subjekty musí proběhnout vždy fyzická kontrola před proplacením akcí. U ostatních typů žadatelů (NNO, obce, svazky obcí, příspěvkové organizace kraje, obcí) tato kontrola nemusí před proplacením prostředků proběhnout. U těchto subjektů probíhají především průběžné administrativní kontroly. Kontrolní skupinu tvoří projektový manažer, kterému GS přísluší a druhý projektový manažer.

Předmětem kontroly je kontrola vlastní realizace investiční nebo neinvestiční akce na místě.

Výsledek kontroly je zapsán do Protokolu z fyzické kontroly interim a je zaevidován v informačním systému MONIT.

V průběhu roku 2007 bylo provedeno OŘGS celkem 175 kontrol, a to u 109 projektů. Probíhaly následující typy kontrol:

- kontroly ex- ante – kontrola projektu před podpisem smlouvy (18),
- administrativní (46) a fyzické (5) kontroly interim - s průběžnou monitorovací zprávou žadatele (každé 4 měsíce),
- administrativní (78) a fyzické (19) interim s proplácením – se závěrečnou zprávou žadatele a žádostí o proplacení,
- kontroly ex- post (9) – po ukončení projektů, kontrola udržitelnosti projektu, plnění ukazatelů projektu.

Shrnutí poznatků z kontrol:

Z výše uvedených typů kontrol byla pro OŘGS prozatím nejnáročnější administrativní kontrola interim s žádostí o proplacení. Tato kontrola je souhrnná a kontroluje projekt ze všech aspektů. Koneční uživatelé v žádostech o platbu často chybují, doplňují řadu příloh a upravují předložené vyúčtování. Rozhodující budou ovšem kontroly následné na místě, jež začaly v r. 2007 probíhat a v r.2008 již za aktivní účasti odboru kontroly.

Všechny kontroly proběhly bez problémů a nedostatky drobného charakteru (např. nedoložení některých dokladů), které byly řešeny operativně. Lze konstatovat, že i přes nedostatky při předkládání monitorovacích zpráv končí kontroly pozitivním výsledkem.

V případě nedoložení způsobilých výdajů, což bylo v minimálním množství, byl projekt o tyto náklady ponížen. U žádného projektu nebylo podezření na nesrovnalost.

e) Přehled a charakteristika přijatých opatření

- navrhnout a podle možností vydat vnitřní normu, která upřesní kompetence a odpovědnosti útvarů i zaměstnanců úřadu v oblasti řídicí kontroly (řízení rizik) včetně pozice koordinátora řízení rizik
- provést další etapu celoplošného sebehodnocení rizik na úrovni oddělení
- pokračovat v dalším popisu činností úřadu, identifikace, hodnocení a řízení rizik v jednotlivých útvarech
- nadále úzce spolupracovat s ostatními krajskými úřady, sledovat nové informace, úkoly a podmínky vztahující se k VKS i využívání fondových zdrojů EU
- pokračovat v metodické činnosti v oblasti finanční kontroly a interního auditu, poskytovat pomoc při výkladu a aplikaci zákona o finanční kontrole
- průběžně zvyšovat kvalifikaci interních auditorů

f) Výsledky finančních kontrol předkládané příspěvkovými organizacemi Libereckého kraje a obcemi v územním obvodu Libereckého kraje

Liberecký kraj byl ke konci roku 2007 zřizovatelem **96 příspěvkových organizací** v resortech školství, sociálních věcí, zdravotnictví, kultury, zemědělství a dopravy. Ve srovnání s loňským rokem kraj zmenšil počet PO, neboť v průběhu roku došlo u 13-ti organizací ke sloučení či k převodu na města Jablonec nad Nisou, Tanvald či Železný Brod a u dvou organizací odboru zdravotnictví došlo k přeměně na obchodní společnost k datu 1. 7. 2007, tj. Krajská nemocnice Liberec, a.s. a Nemocnice s poliklinikou Česká Lípa, a.s. a následně došlo ke zrušení těchto původních PO k datu 30. 9. 2007.

Z 96 organizací předkládala zprávu v plném rozsahu **1 organizace, která má zřízen útvar interního auditu**, a ostatní ve zkráceném rozsahu. Prostřednictvím modulu ročních zpráv předložilo zprávu všech 96 příspěvkových organizací, což je 100 % z celkového počtu.

V územním obvodu Libereckého kraje se nacházelo ke konci roku 2007 **celkem 215 obcí**. Jejich struktura byla následující:

- 1 x statutární město (Liberec, vč. 1 městského obvodu Vratislavice n.N.),
- 2 x města nad 15 tis. obyvatel (Jablonec n.N. a Česká Lípa),
- žádné město nebo obec se zřízeným útvarem interního auditu ve smyslu zákona č. 320,
- 36 x ostatní města (z toho: 7 x malá bez zřízené rady města),
- 2 x městys,
- 174 x obce, z toho: 23 x velké obce (15 čl. ZO),
86 x střední obce (alespoň 1 uvolněný čl.ZO),
65 x malé obce (bez uvolněného čl. ZO) – tj. **30,2 %** měst a obcí.

Minimálně 125 obcí (cca 58% všech) bylo zřizovatelem alespoň jedné příspěvkové organizace. Přesný počet organizací k 31. 12. 2007 nelze zjistit, obce nemají povinnost údaj ve zprávě uvádět a také není vedena jednotná aktuální evidence.

Letos přistoupil KÚLK ke změně způsobu předkládání ročních zpráv 2007 od obcí s prioritním využitím modulu RZ (FKVS). Tištěnou podobu zpráv mohli předkládat obce pouze po dohodě s KÚLK. Na tuto změnu a připomenutí povinnosti obce se zpracováním zpráv upozorňoval dopis vedoucího odboru kontroly KÚLK ze dne 21. 1. 2008. Informace byly rovněž umístěny

na internetových stránkách odboru kontroly KÚLK. Další doplnění a operativní řízení zpracování zpráv obcemi bylo prováděno pomocí elektronické pošty a telefonu nepřetržitě až do dnešního dne.

Výsledky :

Zprávu předložilo celkem 204 obcí (95 % obcí z celkového počtu). Prostřednictvím MRZ předložilo zprávu 186 obcí (91 % z obcí, které zprávu předložily).

Zprávu přes několikeré urgency nepředložilo a tím porušilo zákon č.320/2001 Sb. (§ 22 odst. 3 - 5) celkem 11 obcí Libereckého kraje :

město Jablonec nad Jizerou (1900 ob.), Víchová n.Jizerou (900 ob.), Zásada (850 ob.), Šimonovice (600 ob.), Všeň (500 ob.) a malé obce Bezděz, Olešnice, Chotovice, Krompach, Luka a Holenice. V 8 případech se jednalo o opakování nedostatku.

Postoj zmíněných obcí mimo jiné signalizuje nedostatečně fungující vnitřní informační a kontrolní systém. V případě menších obcí je mnohdy na závadu přílišná administrativní náročnost tohoto projektu a jeho nejednoznačná formulace přes vyhl. 416/2004 Sb.

Rozborem úrovně předložených zpráv (**příloha 1 b**) bylo zjištěno, že u 46 měst a obcí (22,5 % z předložených) je jejich vypovídací schopnost minimální až nulová. Překvapuje to především u měst a obcí nad 1 tis. obyvatel (Mimoň 6700 ob., Rychnov u Jablonce n.N. 2366 ob., Žandov 1930 ob. a Vysoké n.Jizerou 1340 ob., obce Příšovice, Benecko a Plavy).

Z velkých obcí, které nepředložily zprávu v požadované **formě** lze uvést:

město Vysoké nad Jizerou (1340 ob.), obce Stružnice (910 ob.), Jenišovice (890 ob.) a Provodín (670 ob.).

Organizační a časovou náročnost šetření dokládá také neplnění stanoveného data předložení zpráv. Ke dni 15. února 2008 KÚ předložilo v požadované elektronické formě pouze 55 obcí (tj. 25,6 % všech obcí) a v písemné formě (bez následného použití el.modulu) dále 15 obcí. Poslední doplnění zpráv do modulu bylo prováděno ještě 5. 3. 2008 dopoledne.

Z příložených tabulek (č.2) byl nejvýraznější případ vyměřeného odvodu za porušení § 22 zákona 250/2001 Sb. u města Rychnov u Jablonce n.N. ve výši 91 840 tis.Kč a ve stejné výši doměřená sankce.

g) Stručné uvedení a vysvětlení údajů v přílohách č. 4

Řádek č. 1:

Výnosy subjektů kontrolovaných v roce 2007 odborem kontroly (PO), výše dotací na neinvestiční (přímé) náklady ve školství, které byly kontrolovány odborem školství a mládeže a výše poskytnutých příspěvků a dotací kontrolovaným příjemcům resp. žadatelům o veřejnou finanční podporu.

Řádek č. 2:

V případech, kdy bylo možné jednoznačně zjistit výši kontrolovaných veřejných příjmů, je uvedena tato výše; v ostatních případech byla započítána částka ve výši celkových veřejných příjmů u daného kontrolovaného subjektu (v souladu s předmětem kontroly).

Řádek č. 4:

Náklady subjektů kontrolovaných v roce 2007 odborem kontroly (PO), čerpání dotací na neinvestiční (přímé) náklady ve školství které byly kontrolovány odborem školství a mládeže a účelovost čerpání poskytnutých příspěvků a dotací ze strany příjemců veřejné finanční podpory.

Řádek č. 5:

V případech, kdy bylo možné jednoznačně zjistit výši kontrolovaných veřejných výdajů, je uvedena tato výše; v ostatních případech byla započítána částka ve výši celkových veřejných výdajů u daného kontrolovaného subjektu (v souladu s předmětem kontroly).

V Liberci 5. března 2008

Zpracovali: PhDr. Jindra Dolejšová a Ing. Jiří Heršálek
odbor kontroly Krajského úřadu Libereckého kraje

Ing. Josef Vincenec
oddělení interního auditu Krajského úřadu Libereckého kraje

Schválil: Ing. Bohdan Tomáš
ředitel Krajského úřadu Libereckého kraje